

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

R J E Š E N J E

po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo
protiv Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Sarajevo
travanj, 2022. godine

Broj: UP-03-26-2-019-40/21
Sarajevo, 04.04.2022. godine

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine, na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članak 42. stavak (1) točka c) u svezi sa člankom 10. stavak (2) točka b) i d) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 48/05, 76/07 i 80/09) i članka 193. stavak (2) Zakona o upravnom postupku („Službeni glasnik BiH“, br. 29/02, 12/04, 88/07, 93/09, 41/13 i 53/16) u postupku utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja, pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo, Igmanska bb, 71320 Vogošća, zastupan po punomoćniku Ahmedu Fejziću, odvjetniku iz Sarajeva, radi utvrđivanja zlouporabe vladajućeg položaja, protiv Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „RAD“ d.o.o. Sarajevo, Paromlinska 57, 71000 Sarajevo, na 102. (stotinudrugoj) sjednici održanoj dana 04.04.2022. godine, donijelo je slijedeće

R J E Š E N J E

- 1. UTVRĐUJE SE** da je Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo izvršilo zlouporabu vladajućeg položaja iz članka 10. stavak (2) točka d) Zakona o konkurenciji, kojim se sprječava, ograničava ili narušava konkurencija na mjerodavnom tržištu prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada na području Kantona Sarajevo, na način tj. što je od 2016. godine do danas propustilo da usvoji novi Cjenovnik za koji je potrebna suglasnost Vlade Kantona Sarajevo, koji bi sadržavao diferencirane cijene usluga za gospodarstvo, ovisno od vrste djelatnosti koja se obavlja u zgradama i prostorijama, što je bio u obvezi sukladno sa člankom 57. st. (5) i (6) u svezi sa stavkom (2) Zakona o komunalnoj čistoći Kantona Sarajevo, te je na taj način uslovalo gospodarski subjekt „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo, da prihvati obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog sporazuma.
- 2. UTVRĐUJE SE** da Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo nije izvršilo zlouporabu vladajućeg položaja na tržištu prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada na području Kantona Sarajevo, iz članka 10. stavak (2) točka b) Zakona o konkurenciji.
- 3. NALAŽE SE** Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću „RAD“ d.o.o. Sarajevo da usvoji novi Cjenovnik usluga prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada iz poslovnih zgrada i prostorija sukladno sa člankom 57. st. (5) i (6) Zakona o komunalnoj čistoći, i isti dostavi Vladi Kantona Sarajevo na suglasnost u smislu članka 57. stavak (6) istog Zakona, te da Cjenovnik dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana dostavljanja ovog Rješenja.
- 4. IZRIČE SE** novčana kazna Kantonalnom javnom komunalnom preduzeću „RAD“ d.o.o. Sarajevo, zbog kršenja Zakona o konkurenciji utvrđenog u točki 1. ovog Rješenja, u iznosu od 50.000,00 KM (pedesetisuća) KM u smislu članka 48. stavak (1) točka b) Zakona o konkurenciji, koju je dužno platiti u roku od 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.
- 5. OBVEZUJE SE** Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo da gospodarskom subjektu „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo sa registriranim sjedištem na

adresi Igmanska bb, 71320 Vogošća, isplati iznos od 1.960,00 (tisućudevetstošezdeset) KM na ime troškova postupka, u roku od 8 (osam) dana od dana primitka ovog Rješenja.

6. **OBVEZUJE SE** gospodarski subjekt „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo, da plati administrativnu pristojbu na rješenje u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.
7. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine“, službenim glasilima entiteta i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 17.05.2021. godine, pod brojem UP-03-26-2-019-1/21, zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu Zahtjev) gospodarskog subjekta „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo, Igmanska bb, 71320 Vogošća, zastupan putem punomoćnika Ahmeda Fejzića, odvjetnika iz Sarajeva (u daljnjem tekstu: „Penny“ ili Podnositelj zahtjeva) protiv Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „RAD“ d.o.o. Sarajevo, Paromlinska 57, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: „RAD“ ili Protivna strana), radi zlouporabe vladajućeg položaja u smislu članka 10. stavak (2) točka b) i d) Zakona o konkurenciji („Službeni glasnik BiH“, br. 48/05, 76/07 i 80/09).

Uvidom u podneseni Zahtjev, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da isti nije kompletan, u smislu članka 28. Zakona, te je zatražilo dopunu istog u smislu odredbi članka 31. stavak (1) Zakona, (akt broj: UP-03-26-2-019-2/21 od 03.06.2021. godine).

Podnositelj zahtjeva je u ostavljenom roku dostavio dopunu Zahtjeva dana 18.06.2021. godine zaprimljenu pod brojem: UP-03-26-2-019-3/21 godine.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je Podnositelju zahtjeva, izdalo Potvrdu o prijemu kompletnog i urednog Zahtjeva, u smislu članka 28. stavak (3) Zakona, dana 04.10. 2021. godine, aktom broj: UP-03-26-2-019-6/21

1. Stranke u postupku

Stranke u postupku su gospodarski subjekt „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo, Igmanska bb, 71320 Vogošća (u daljnjem tekstu: „Penny“ ili Podnositelj zahtjeva) i Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo, Paromlinska 57, 71000 Sarajevo (u daljnjem tekstu: „RAD“ ili Protivna strana).

1.1. Podnositelj zahtjeva – gospodarski subjekt „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo

Društvo za eksport – import, trgovinu, proizvodnju i usluge „Penny Plus“ d.o.o. Sarajevo, Igmanska bb, 71320 Vogošća, prema Aktualanom izvratku iz sudskog registra broj: 065-0-RegZ-21-004045 od 05.05.2021. godine je registriran po matičnim brojem: 65-01-0442-11 (..)**¹.

(..)**

Pretežita registrirana djelatnost Podnositelja zahtjeva je uvoz – izvoz, trgovina na veliko i malo široke potrošnje.

¹ (..)** - podatci predstavljaju poslovnu tajnu

1.2. Protivna strana - Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo

Kantonalno javno komunalno preduzeće „RAD“ d.o.o. Sarajevo, Paromlinska 57, 71000 Sarajevo je pravni sljednik Javnog komunalnog preduzeća „RAD“ sa p.o. Sarajevo registrirana Rješenjem Osnovnog suda udruženog rada u Sarajevu broj: U/I1664/89 od 21.02.1990. godine.

Prema Aktualnom izvratku iz sudskog registra broj: 065-0-RegZ-21-004918 od 31.05.2021. godine, „RAD“ je registriran pod matičnim brojem: 65-01-0544-12, sa ugovorenim kapitalom u iznosu od 10.000,00 KM:

Gospodarski subjekt „RAD“ je u 100% vlasništvu Kantona Sarajevo.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta „RAD“ je prikupljanje, odvoz i deponovanje otpada na području Kantona Sarajevo.

2. Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je tijekom postupka primijenilo odredbe Zakona o konkurenciji, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», br. 18/06 i 34/10), Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja («Službeni glasnik BiH», br.18/06 i 34/10), Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br.29/02, 12/04, 88/07, 93/09 i 41/13).

Također, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i odredbe Zakona o komunalnim djelatnostima („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16, 43/16, 10/17 – ispravka, 19/17, 20/18 i 22/19) Zakona o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16, 43/16 i 10/17).

Pored navedenog, Konkurencijsko vijeće sukladno sa člankom 43. stavak (7) Zakona, u svrhu ocjene danog slučaja, može koristiti sudsku praksu Evropskog suda pravde i Odluke Europske komisije.

3. Postupak po Zahtjevu za pokretanje postupka

Podnositelj zahtjeva je u Zahtjevu i dopuni Zahtjeva, u bitnom naveo sljedeće činjenice kao razlog za podnošenje Zahtjeva:

Na području Kantona Sarajevo, komunalna čistoća pravno je uređena Zakonom o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 14/16, 43/16 i 10/17).

Sukladno sa člankom 2. Zakona o komunalnoj čistoći, pojam komunalne čistoće obuhvata djelatnost prikupljanja, odvoženja i deponovanja komunalnih otpadaka, a člankom 3. istog zakona je utvrđeno da poslove komunalne čistoće vrše komunalna poduzeća registrirana za obavljanje te djelatnosti.

Djelatnost prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada području Kantona Sarajevo, obavlja „RAD“, te isti ima zakonom uspostavljen vladajući položaj na području Kantona Sarajevo, koji obuhvata područje općina Centar, Stari Grad, Novi Grad, Novo Sarajevo, Ilidža, Trnovo, Vogošća i Ilijaš.

Podnositelj zahtjeva je gospodarski subjekt čija je registrirana djelatnost uvoz – izvoz, trgovina na veliko i malo robe široke potrošnje i na području Kantona Sarajevo koristi (..)**.

Podnositelj zahtjeva je obveznik plaćanja usluge odvoženja otpada koji nastaje u poslovnim zgradama i prostorijama čiji je vlasnik na području Kantona Sarajevo prema vršitelju usluge KJKP „RAD“.

S obzirom na zakonsku obvezu Podnositelja zahtjeva kao korisnika usluga iz članka 59. Zakona o komunalnoj čistoći (..)**, prema odredbama Zakona o prostornom uređenju u Kantonu Sarajevo, Podnosilac zahtjeva se obratio gospodarskom subjektu „RAD“ sa zahtjevom za suglasnost za odvoz otpada iz poslovnih zgrada i prostorija koje Podnositelj zahtjeva koristi (..)**.

U tijeku pregovora za zaključenje ugovora za odvoz otpada iz poslovnih objekata (..)**, u odnosu na visinu cijene usluge kao predmeta ugovora, a istovremeno imajući u vidu praksu tuženog o načinu određivanja visine cijene usluge koja je kontradiktorna zakonskom određenju u pogledu načina određivanja visine cijene usluge, Podnositelj zahtjeva je od gospodarskog subjekta „RAD“ zatražio dostavljanje informacije na koji način vrši utvrđivanje cijene usluge, te informacije koje se odnose na važeći Cjenovnik usluga prikupljanja otpada i Odluku Vlade Kantona Sarajevo o suglasnosti na diferencirane cijene usluge odvoženja otpada iz poslovnih zgrada.

Na temelju Zahtjeva za pristup informacijama, gospodarskog subjekta „Penny“, KJKP „RAD“ je dostavio odgovor iz kojeg prema mišljenju Podnositelja zahtjeva, proizilazi sljedeće:

- Da KJKP „RAD“ vrši utvrđivanje visine cijene usluge – odvoza kućnog otpada iz poslovnih prostorija korisnika usluga na osnovu Cjenovnika broj: 05-01-07-260/2020 godine donesenog od strane direktorice, na koji Vlada Kantona Sarajevo nije dala suglasnost prema određenju iz stavka (6) članka 57. Zakona o komunalnoj čistoći,
- Da je cjenovnik broj: 05-01-07-260/2020, KJKP „RAD“ donio pozivom na Zaključak Izvršnog odbora Grada Sarajevo broj: 02-012-88/95 od 20.12.1995. godine, koji sadrži cijenu odvoza otpada usluge u novčanoj valuti koja nije u platnom prometu zemlje, koji nije objavljen kao opći akt u službenim novinama kantona, te da je donesen od strane organa koji u današnjem uređenju zemlje ne postoji,
- Da KJKP „RAD“ nema zakonskog ovlaštenja kao javno poduzeće za donošenje cjenovnika tj. utvrđivanje visine cijene za usluge odvoza otpada iz poslovnih zgrada, prema Zakonu o komunalnoj čistoći, bez suglasnosti Vlade Kantona Sarajevo,
- Da isti visinu cijene usluge određuje samovoljno, odnosno suprotno zakonskim određenjima članka 57. st. (5) i (6) Zakona o komunalnoj čistoći, odnosno bez utvrđene vrste djelatnosti koje se obavljaju u poslovnim zgradama i prostorijama, na koje se primjenjuju diferencirane cijene usluge uz suglasnost Vlade Kantona Sarajevo,
- Da su prednje tvrdnje osnovane proizilazi iz sadržaja službenih dokumenata Vlade Kantona Sarajevo, resornog Ministarstva komunalne privrede i infrastrukture, građenja i zaštite okoliša Kantona Sarajevo, Historijskog arhiva Sarajevo i JP „Službeni list BiH“.

Sukladno sa naprijed navedenim, predstavljeni dokazi i činjenice upućuju na sumnju da vršitelj usluge odvoza otpada vrši neutemeljeno utvrđivanje visine cijene usluge, odnosno samovoljno utvrđivanje visine cijene usluge u predmetom ugovornom odnosu, korisnik usluge je prethodno pokušao sa vršiteljem usluge odvoza otpada urediti ugovorni odnos sukladno odredbama članka 57. Zakona o komunalnoj čistoći, što nije rezultiralo sporazumom ugovornih strana.

Gospodarski subjekt „RAD“ je dana (..) ** godine, gospodarskom subjektu „Penny“ dostavio račun broj: (..) ** od (..) ** godine za mjesec (..) ** godine, za uslugu odvoza kućnog otpada koja je obračunata po m² po cijeni koju „RAD“ samovoljno određuje za (..) ** poslovnih objekata Podnositelja zahtjeva u ukupnom iznosu od (..) ** KM.

Nadalje, Podnositelj zahtjeva navodi da posmatrano iz konteksta zakonskog određenja obračuna visine cijene usluge odvoza otpada iz poslovnih prostorija (kućni otpad) koji ne

nastaje u procesu obavljanja redovnih djelatnosti poslovnih subjekata i konteksta vrste djelatnosti korisnika usluge (prodaja na veliko i malo robe široke potrošnje) namjena poslovnih objekata: magacinski prostor u ukupnoj površini cca (...)**m² za koji tuženi utvrđuje jediničnu cijenu od (...)** KM, prodajni prostor u površini od cca (...)**m² za koje gospodarski subjekt „RAD“ utvrđuje jediničnu cijenu pod m² od (...)** KM) proizilazi zaključak da isti uslugu odvoženja otpada koji ne nastaje u procesu redovne djelatnosti korisnika usluge utvrđuje u ukupnom mjesečnom iznosu od (...)** KM i to za otpad koji se sastoji od ostataka hrane, prašine, čađi kako Zakon o komunalnoj čistoći definiše kućni otpad iz poslovnih prostorija i zgrada.

Naprijed navedeno znači da otpad koji je predmetom usluge gospodarskog subjekta „RAD“ koji nastaje od boravka zaposlenih u poslovnim prostorijama u radno vrijeme plaća kao kvadratni metar poslovnog prostora.

Posmatrano iz konteksta namjene poslovnih objekata odnosno vrste djelatnosti koja se u njima obavlja: kvadratni metar magacina u kojem se skladišti roba, plaća odvoz otpada koji može nastati od djelatnosti uposlenika po cijeni od (...)** KM, metar kvadratnog prodajnog prostora u koje se distribuira roba skladištena u magacinu plaća isti taj otpad po cijeni od (...)** KM, pri čemu ni u jednom od objekata (magacinima i prodajnim objektima) sama djelatnost koja se vrši (skladištenje i prodaja robe široke potrošnje) nije predmetom usluge odvoza otpada koji vrši KJKP „RAD“.

Kod samovoljnog određivanja visine cijene usluge, račun broj: (...)** od (...)** godine za (...)**, korisnik usluge je vratio KJKP „RAD“ na reklamaciju i tražio obrazloženje utvrđivanja visine cijene usluge odvoženja kućnog otpada.

Aktom od (...)**godine KJKP „RAD“ je isti račun ponovo dostavio pod prijetnjom prinudne naplate, navodeći da izbjegavanje plaćanja naknade odvoza otpada, koja je obračunata sukladno sa zakonom i utvrđenom stvarnom korisnom površinom poslovnih prostorija od strane ovlaštenih osoba KJKP „RAD“ na zapisnik o utvrđivanju obveznika naknade za odvoz otpada koji korisnik odbija da primi.

Podnositelj zahtjeva smatra da nema zakonskog osnova za utvrđivanje cijene odvoza kućnog otpada iz poslovnih prostorija i da se radi o samovoljnom utvrđivanju visine cijene usluge od strane KJKP „RAD“ što proizilazi iz odredbi članka 57. st. (5) i (6) Zakona o komunalnoj čistoći i prednjeg činjeničnog obrazloženja, što upućuje na osnovanu sumnju zlouporabe vladajućeg položaja, prema odredbama članka 10. stavak (2) Zakona o konkurenciji.

Ovo posebno iz razloga što KJKP „RAD“ nikada nije utvrdio diferencirane cijene usluge prema vrstama djelatnosti koje se obavljaju u poslovnim zgradama niti je Vlada Kantona Sarajevo dala suglasnost na tako utvrđene diferencirane cijene usluge odvoza kućnog otpada iz poslovnih zgrada na području Kantona Sarajevo, niti je resorno ministarstvo komunalne privrede dalo instrukciju KJKP „RAD“ o načinu utvrđivanja visine cijene sporne usluge.

Utvrđivanje cijene usluge odvoza kućnog otpada od strane javnog preduzeća vrši se samovoljno mimo zakonskog određenja i propisanih uvjeta, kontinuirano od 2016. godine odnosno od dana stupanja na snagu Zakona o komunalnoj čistoći.

Na taj način KJKP „RAD“ koristeći svoj vladajući položaj na tržištu odvoza otpada na području Kantona Sarajevo bez zakonskog ovlaštenja, odnosno bez suglasnosti resornog ministarstva i Vlade Kantona Sarajevo u čije ime vrši javnu komunalnu djelatnost čistoće, na naprijed opisani način bez dozvoljenog pravnog osnova samovoljno utvrđuje uslove (cijenu) ugovornog odnosa sa korisnikom usluge, koristeći se takvim položajem vrši zlouporabu povjerenih mu javnih ovlasti i zakonsku obvezu korisnika usluge kao ugovorne strane prisiljavajući ga da stupi u takav ugovorni odnos čiji predmet nema srazmjeru između utvrđene visine cijene usluge i izvršene usluge odvoza kućnog otpada iz poslovnih prostorija korisnika usluge, što opet vodi

narušavanju slobodne tržišne konkurencije na tržištu prometa roba i usluga BiH u odnosu na korisnike usluga odvoza otpada na području Kantona Sarajevo kao poslovne subjekte.

Sukladno sa naprijed navedenim Podnositelj zahtjeva predlaže da Konkurencijsko vijeće donese rješenje kojim će utvrditi da gospodarski subjekt Kantonalno javno preduzeća „RAD“ d.o.o. Sarajevo zlouporabljuje vladajući položaj na tržištu prikupljanja, odvoženja i deponovanja otpada na području Kantona Sarajevo.

Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provedenog postupka potvrditi navode iz Zahtjeva o kršenju Zakona, te je u smislu članka 32. stavak (2) Zakona donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: UP – 03-26-2-019-8/21 (u daljem tekstu: Zaključak) na 93. sjednici održanoj dana 04.10.2021. godine.

Sukladno sa člankom 33. stavak (1) Zakona, Konkurencijsko vijeće je Protivnoj strani dostavilo Zahtjev i Zaključak na očitovanje aktom broj: UP – 03-26-2-019-13/21 dana 07.10.2021. godine

Protivna strana je dostavila odgovor na zahtjev za pokretanje postupka koji je zaprimljen dana 25.12.2021. godine pod brojem: UP – 03-26-2-019-14/21, kojima u potpunosti osporava osnovanost Zahtjeva, navodeći između ostalog sljedeće:

- Da je činjenica da je ovo društvo jedino koje se na području Kantona Sarajevo bavi datom djelatnošću što nije sporno, kao ni navod Podnositelja zahtjeva da je ovom društvu zakonom ustanovljena određena vrsta „vladajućeg položaja“,
- Da sukladno sa člankom 4. stavak (1) Odluke o definiranju kategorija vladajućeg položaja Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine propisano da „*vladajući položaj koji ima gospodarski subjekt na mjerodavnom tržištu u pravilu nije zabranjen*“,
- Da ono što jeste zabranjeno je zlouporaba vladajućeg položaja, koja u konkretnom slučaju ne postoji, a s obzirom da je ovo društvo jedino na području Kantona Sarajevo koje obavlja ovu djelatnost da se ne može govoriti o zlouporabi vladajućeg položaja „u odnosu na druge subjekte“ u smislu konkurencije,
- Da kada je u pitanju točka b) stavak (2) članak 10. Zakona o konkurenciji, a koja se odnosi na ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača, Podnositelj zahtjeva niti dokazuje niti obrazlaže da postoji neka od ovih radnji koja bi se mogla okarakterisati kao zlouporaba vladajućeg položaja,
- Da u konkretnom slučaju ne postoji niti štetna radnja niti štetna posljedica nekom krajnjem korisniku,
- Da u konkretnom slučaju Podnositelj zahtjeva i gospodarski subjekt „RAD“ nisu zaključili niti su bili u obvezi zaključiti Sporazum / Ugovor, s obzirom na činjenicu da je gospodarski subjekt „Penny Plus“ osoba koja obavlja poslovnu djelatnost u svojim poslovnim prostorijama, pa je njegova obaveza plaćanje usluga izvršenih od strane KJKP „RAD“ zakonska, tj. ne postoji obaveza na zaključenje ugovora, te kako ove stranke nemaju Ugovor ne može ni biti riječi o uvjetima istog koji su za jednu ugovornu stranu nepovoljni tj. kojima jedna strana uslovljava drugu da prihvati dodatne obveze,
- Da su obveze koje prema KJKP „RAD“ ima Podnositelj zahtjeva proporcionalne usluga koje se za njega vrše, te ne postoji bilo kakav dodatni uvjet ili razlika u obračunu cijene koju je u obvezi platiti Podnositelj zahtjeva u odnosu na druge poslovne subjekte,
- Da ovakav stav zauzima i Kantonalni sud u Sarajevu u Presudi broj 65 0 Ps 396301 16 Pž od 16.10.2020. godine u kojoj je između ostalog navedeno sljedeće: „*Suprotno stavu tuženog, navedena obaveza tuženog je zakonska obaveza i parnične stranke nisu ni morali prema Zakonu o komunalnoj čistoći zaključiti ugovor, jer se pravni odnos između tužitelja i tuženog ne zasniva na ugovoru, već na utvrđenim pravima i obavezama koje proističu iz Zakona o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 11/97). Obaveza zaključivanja ugovora prema članu 53. stav (7) Zakona o komunalnoj čistoći postoji samo u pogledu utvrđivanja cijene odvoženja otpadaka koji nastaju u procesu rada, dok se za usluge prikupljanja, odvoženja i*

deponovanja otpadaka iz poslovnih zgrada i prostorija obuhvaćenih Programom održavanja čistoće utvrđuje prema kvadratnom metru korisne izgrađene površine primjenom diferencirane cijene koju određuju komunalna preduzeća uz saglasnost Vlade Kantona. Iz naprijed navedenog slijedi da je prvostepeni sud pravilno zaključio da se obaveza tuženog zasniva na zakonu i da zaključivanje ugovora u konkretnom slučaju nije bilo obavezno.“,

- Da sukladno sa navedenim, vidljivo da nema mjesta primjeni ni ovoj zakonskoj odredbi kada je u pitanju KJKP „RAD“ jer ovo društvo niti na jedan način nije nametnulo Podnositelju zahtjeva niti bilo kojoj drugoj strani dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovinskom običaju nisu u svezi sa predmetom takvog sporazuma, pa ni u tom smislu Podnositelj zahtjeva nije ni učinio vjerovatnim da od stran KJKP „RAD“ postoji zlouporaba vladajućeg položaja,
- Da KJKP „RAD“ određuje cijene svojih usluga na osnovu Zaključka Izvršnog odbora Grada Sarajeva od 20.12.1995. godine, kojim je data Suglasnost JKP „RAD“ Sarajevo na cjenovnik usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog smeća,
- Da je u Zaključku tačno određena visina cijene prema namjeni i djelatnosti objekta, te je ovim Zaključkom zadužen JKP „RAD“ pa time i njegov pravni sljednik KJKP „RAD“ d.o.o. Sarajevo da organizuje naplatu svojih usluga prema cjenovniku iz točke 1. Zaključka,
- Da „RAD“ obračun cijene vrši na osnovu Zapisnika o utvrđivanju obveznika naknade za odvoz smeća, a sukladno sa naprijed navedenim cjenovnikom utvrđenim Zaključkom Izvršnog odbora Grada Sarajeva,
- Da cijene usluge počevši od 1995. pa do danas nisu mijenjane, te da nije potrebno i svrsishodno utvrđivati ponovno iste cijene koje su već ranije utvrđene,
- Da je tačno da je Zakonom o komunalnoj čistoći Kantona Sarajevo u članku 55. propisano da se *sredstva za obavljanje komunalne čistoće za usluge koje spadaju u individualnu komunalnu potrošnju obezbjeđuje iz cijene komunalnih usluga koju plaćaju korisnici, a utvrđuju je komunalna preduzeća uz saglasnost Vlade Kantona*, ali da je ovaj Zakon na koji se Podnositelj zahtjeva poziva usvojen tek 2016. godine, a suglasnost na Cjenovnik usluga prikupljanja, odvoz i deponovanje kućnog smeća je izdata u vrijeme kada „Kanton Sarajevo“ nije postojao, već je takvu suglasnost izdao tadašnji Izvršni odbor Grada Sarajeva,
- Da je s druge strane, istim ovim Zakonom u članku 76. propisano: *„Propisi za provođenje ovog zakona donijet će se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“*,
- Da Kanton Sarajevo nije usvojio provedbene propise, a da nije u nadležnosti gospodarskog subjekta „RAD“ donošenje bilo kakvih propisa, te da ukoliko ne postoje noviji propisi koji će određivati cijene / cjenovnik usluga, onda ni društvo ne može tražiti suglasnost na cjenovnik koji nakon donošenja Zakona iz 2016. godine nije utvrđen, već se cijene obračunavaju po već postojećem cjenovniku,
- Da s obzirom na činjenicu da je na takav cjenovnik dana suglasnost Izvršnog odbora Grada Sarajeva, ovdje ni u kojem slučaju ne može biti riječi o bilo kakvom samovoljnom i proizvoljnom određivanju cijena od strane gospodarskog subjekta „RAD“,
- Da je u vrijeme donošenja predmetnog Zaključka u Bosni i Hercegovini kao valuta korištena „njemačka marka“, te da je konvertibilna marka primarno bila vezana za njemačku marku na način da je 1 KM iznosila 1 DEM, pa imajući u vidu taj omjer, jasno je da ni u tom segmentu nije bilo promjene u visini cijene od dana donošenja Zaključka pa do danas,
- Da Podnositelj zahtjeva nije u svom dopisu Konkurencijskom vijeću obrazložio niti bilo čime dokazao da na strani društva postoje bilo koje radnje zakonom taksativno pobrojane kao radnje koje predstavljaju zlouporabu položaja,
- Da Podnositelj zahtjeva cjelokupno obrazloženje svojih navoda temelji na neistinitim tvrdnjama da društvo KJKP „RAD“ samovoljno određuje cijene svojih usluga, te da takvi navodi nisu istiniti jer društvo svoje cijene formira na osnovu Cjenovnika

utvrđenog Zaključkom Izvršnog odbora Grada Sarajeva broj: 02-012-88/95 od 20.12.1995. godine.

Naprijed navedeni odgovor na zahtjev za pokretanje postupka je dostavljen Podnositelju zahtjeva dana 26.10.2021. godine (akt broj: UP – 03-26-2-019-15/21 od 25.10.2021. godine).

Konkurencijsko vijeće je zaprimilo Očitovanje gospodarskog subjekta „Penny“ dana 01.11.2021. godine pod brojem UP – 03-26-2-019-16/21, u kojem se između ostalog navodi sljedeće:

- Da gospodarski subjekt „RAD“ ne osporava već potvrđuje da ima zakonom uspostavljen vladajući položaj na tržištu prikupljanja, odvoženja i deponovanja otpada na području Kantona Sarajevo,
- Da KJKP „RAD“ osporava da poduzima radnje koje su zakonom zabranjene u smislu zlouporabe vladajućeg položaja, ali ne navodi zakonske razloge ili pravni osnov kojeg ima legitimno ovlaštenje za način određivanja vrste poslovne djelatnosti i visine cijene usluge prikupljanja, odvoženja i deponovanja komunalnog otpada, već ponavlja upravo radnje koje je podnositelj zahtjeva opisao u zahtjevu, čime potvrđuje da vrši one radnje koje su u zahtjevu detaljno sa pozivanjem na odgovarajuće dokaze, opisane i koje predstavljaju zabranjene radnje u smislu mjerodavnih odredbi Zakona o konkurenciji, odnosno zlouporabe vladajućeg položaja od strane subjekta protiv kojeg je pokrenut postupak,
- Da Podnositelj zahtjeva ostaje kod podnesenog zahtjeva i predlaže Konkurencijskom vijeću da poduzme po službenoj dužnosti i druge dokazne radnje radi utvrđivanja postojanja zlouporabe vladajućeg položaja KJKP „RAD“ bez dozvoljenog pravnog osnova samovoljnim utvrđivanjem uvjeta (cijene) ugovornog odnosa na korisnika usluga, te takvim položajem primoravaju korisnika usluga da stupi u takav ugovorni odnos čiji predmet nema srazmjernu između utvrđene visine cijene usluge i izvršene usluge odvoza kućnog otpada iz poslovnih prostorija korisnika usluge, što za krajnju posljedicu ima narušavanje slobodne konkurencije na tržištu prometa roba i usluga Bosne i Hercegovine, a u odnosu na korisnike usluga odvoza otpada na području Kantona Sarajevo, kao poslovne subjekte koji kao sudionici djeluju na tržištu prometa roba i usluga Bosne i Hercegovine.

Navedeno očitovanje je dostavljeno Protivnoj strani dana 02.11.2021. godine (akt Konkurencijskog vijeća broj: UP – 03-26-2-019-17/21).

Konkurencijsko vijeće je u tijeku postupka, prema stanju spisa procijenilo da neće biti u mogućnosti donijeti konačno rješenje u roku od četiri mjeseca nakon donošenja Zaključka o pokretanju postupka, kako je propisano člankom 41. stavak (1) točka c) Zakona, s obzirom da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjene dokaza bilo neophodno održati usmenu raspravu koja je nekoliko puta odgađana zbog nemogućnosti Protivne strane da prisustvuje ranije zakazanom terminu.

Imajući u vidu naprijed navedeno, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je rok za donošenje konačnog Zaključka o pokretanju postupka koji se odnosi na utvrđivanje zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. stavak (2) točka b) i d) Zakona, potrebno produžiti za dodatna 3 (tri) mjeseca u smislu članka 41. stavak (2) Zakona, te je dana 05.01.2022. godine donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje konačnog rješenja broj: UP-03-26-2-019-27 /21.

4. Usmena rasprava

U daljnjem tijeku postupka, budući da se radi o postupku sa strankama sa suprotnim interesima, Konkurencijsko vijeće je zakazalo usmenu raspravu, sukladno sa člankom 39. Zakona.

Usmena rasprava koja je prvobitno bila zakazana za dan 07.12.2021., odgođena je na zahtjev punomoćnika Protivne strane za dan 22.12.2021. godine.

Dana 22.12.2021. godine usmenoj raspravi je pristupio direktor i punomoćnik Podnositelja zahtjeva, ali ne i punomoćnik Protivne strane, po čijem se zahtjevu usmena rasprava zakazala, te je ista ponovo odgođena za dan 12.01.2022. godine, što je konstatovano u Zapisniku broj: UP – 03-26-2-019-24/21.

Na ponovo zakazanoj usmenoj raspravi koja je održana dana 12.01.2022. godine u prostorijama Konkurencijskog vijeća (Zapisnik broj: UP – 03-26-2-019-31/21) ispred Podnositelja zahtjeva bio je prisutan punomoćnik odvjetnik Ahmed Fejzić i direktor gospodarskog subjekta „Penny“ Almedin Kadrić, a ispred Protivne strane, punomoćnica Sabina Kapo, uposlenica gospodarskog subjekta „RAD“.

Na usmenoj raspravi Podnositelj zahtjeva i Protivna strana u postupku su ostali pri dosadašnjim iskazima, kao i dali dodatna pojašnjenja, odgovorili na postavljena pitanja, te raspravili o predmetu postupka, a temeljem dokaza koji su dostavljeni u postupku. Na usmenoj raspravi stranke u postupku su se obvezale dostaviti dodatne odgovore na postavljena pitanja, što je evidentirano zapisnikom.

Sukladno sa zaključkom sa usmene rasprave stranke u postupku su naknadno dostavile izjašnjenja na sporna pitanja koja su se javila tijekom usmene rasprave, te su obje stranke odgovore na pitanja i traženu dokumentaciju dostavile dana 20.01.2022. godine.

Podnositelj zahtjeva u podnesku zaprimljenom pod brojem UP – 03-26-2-019-33/21 dana 20.01.2022. godine, navodi između ostalog:

- Da je nesporno zakonom uspostavljen odnos pružatelja usluge i korisnika komunalne usluge na području Kantona Sarajevo,
- Da je sporno poduzimanje zabranjenih radnji zlouporabe vladajućeg položaja koje Podnositelj zahtjeva nalazi u: 1. načinu utvrđivanja cijene komunalnih usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog otpada iz poslovnih prostorija korisnika usluga i 2. način obračuna cijene iste usluge bez pravnog osnova,
- Da je cijena usluge sukladno sa člankom 57. st. 5. i 6. Zakona o komunalnoj čistoći diferencirana cijena,
- Da se ove diferencirane cijene utvrđuju ovisno od vrste djelatnosti koja se vrši u prostorijama utvrđuju komunalna poduzeća tj. u konkretnom slučaju KJKP „RAD“ uz suglasnost Vlade Kantona Sarajevo,
- Da gospodarski subjekt „RAD“ cijenu utvrđuje donošenjem Cjenovnika za svaku kalendarsku godinu koju donosi direktor društva, a u vrijeme podnošenja ovog zahtjeva „RAD“ je utvrdio visinu cijene usluge cjenovnikom broj: 05-01-07-260/2020 od 01.01.2020. godine,
- Da se kao pravni temelj za donošenje cjenovnika direktora „RAD-a“ uzima zaključak Izvršnog odbora Grada Sarajevo broj: 02-012-88/95 od 10.12.1995. godine,
- Da ako se ova činjenica dovede u vezu sa važećim Zakonom o komunalnoj čistoći i to odredbi članka 57. Zakona, a kojima su na „RAD“ prenesena ovlaštenja za vršenje predmetne komunalne usluge, jasno je da utvrđivanje visine cijene usluge RAD vrši bez pravnog temelja, odnosno suprotno odredbama Zakona,
- Da ni u jednoj odredbi Zakona direktorici gospodarskog subjekta „RAD“ nije dana ovlast za donošenje Cjenovnika tj. da utvrđuje cijene usluge bez suglasnosti Vlade Kantona Sarajevo,
- Da Izvršni odbor Grada Sarajevo koji je donio zaključak u današnjem uređenju Kantona Sarajevo ne postoji niti je zaključak kao akt odlučivanja izvršne vlasti, opći akt tj. nema normativno dejstvo niti je kao takav objavljen u službenim novinama, što proizilazi iz dostavljenih dokaza,

- Da navedeno opisano činjenično pravno stanje, ukazuje na zabranjenu radnju posljedično dovodi do nesrazmjere predmeta ugovornog odnosa između izvršene usluge i utvrđene visine cijene usluge,
- Da je prema računu broj (..)** od (..)**godine, „RAD“ za mjesec (..)** , za izvršenje usluga odvoza kućnog otpada iz (..)** poslovnih objekata podnositelja zahtjeva obračunao novčanu vrijednost u ukupnom iznosu od (..)**KM.
- Da je analizirajući specifikaciju objekata danu kroz navedeni račun i način utvrđivanja cijene usluge i to da magacinski prostor u ukupnoj površini cca (..)**m² utvrđuje jediničnu cijenu po m² od (..)** do (..)** KM, izvodi se zaključak da „RAD“ uslugu odvoženja otpada koji ne nastaje u procesu redovne djelatnosti Podnositelja zahtjeva utvrđuje u mjesečnom iznosu od (..)**KM i to za otpad koji se sastoji od ostataka hrane, prašine i čađi, drugim riječima (..)** m² poslovnih prostorija Podnositelja zahtjeva proizvede otpada od hrane, prašine i slično u iznosu od (..)**KM:
- Da se osnovano postavlja pitanje da li količina izvršene usluge odgovara vrijednosti usluge u ukupnom iznosu od (..)**KM, na koje odgovor treba pronaći u pravnom okviru ove upravne materije na području drugih federalnih jedinica, odnosno u kalkulaciji cijena ovih komunalnih usluga od strane drugih komunalnih poduzeća na području Bosne i Hercegovine,
- Da ako se vrijednost usluge u mjesečnom iznosu od (..)** KM dovede u vezu sa vrijednosti iste usluge koje komunalna poduzeća vrše na području Općine Živinice, Općine Kladanj, Bihać, Banja Luka, te će tako prema pravnom okviru kojim je regulirana cijena usluge u tim jedinicama lokalne samouprave poslovni subjekt u Živinicama koji se bavi istom poslovnom djelatnošću za uslugu odvoženja istog otpada komunalnom poduzeću platiti paušalni iznos od 21-54 KM, u općini Bihać gospodarski subjekt će platiti ovisno od količine izvršene usluge odnosno po odvozu litra otpada, a u općini Banja Luka, gospodarski subjekt će platiti odvoz otpada po cijeni koja varira od površine koja zavisi od površine poslovnog prostora (tako trgovina u površini od 600 i više plaća cijenu od 0,16 KM/m²),
- Da iz provedenih dokaza i činjenica koje se utvrđuju istima, proizilazi zabranjena radnja zlorababe vladajućeg položaja gospodarskog subjekta „RAD“ bez pravnog temelja utvrđivanje visine cijena komunalnu usluge iz poslovnih prostorija Podnositelja zahtjeva što dovodeći u vezi sa Zakonom jasno ukazuje na samovoljno utvrđuje cijene usluge u predmetnom ugovornom odnosu, kojom radnjom se narušava tržišna konkurencija korisnika poslovnih prostorija kao gospodarskih subjekata koji poslovnu djelatnost obavljaju u tim poslovnim objektima na području Kantona Sarajevo, u odnosu na gospodarske subjekte koji poslovnu djelatnost obavljaju na području drugih federalnih jedinica i jedinica lokalne samouprave, a što sve za krajnju posljedicu ima urušavanja slobodne tržišne konkurencije na tržištu Bosne i Hercegovine,
- Da 5 godina od momenta zakonom uspostavljene obaveze utvrđivanja cijene usluge, „RAD“ nije utvrdio niti predložio diferencirane cijene usluge odvoza otpada koje su predmetom ugovornog odnosa, prema vrsti djelatnosti koje se obavljaju u poslovnim prostorijama, niti je na te diferencirane cijene Vlada Kantona dala suglasnost,
- Da posebno podsjeća da Vlada Kantona Sarajevo, shodno odredbama Zakona o Vladi Kantona Sarajevo, saglasnost daje odlukom koja ima normativni karakter i obvezujuće dejstvo prema svima, koje stiče objavom u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“,
- Da je opće poznato da se danas pomet roba i usluga ne vrši na nivou samostalne trgovinske radnje i lanca supermarketa prehrambenih proizvoda čiji je vlasnik država, kako je to bilo 1995. godine kada je usvojen Zaključak o cijenama,
- Da je to tako potvrđuje i činjenica da je upravo i „RAD“ kao gospodarsko društvo uspostavio odnos visine cijene zajedničke komunalne potrošnje na području Kantona, odnosno da je Vlada Kantona Sarajevo donijela Odluku o cijeni komunalnih usluga iz segmenta zajedničke komunalne potrošnje („Službene novine KS“, broj 7/20) kojom se definišu visina cijena komunalnih usluga koju i tuženi vrši za Kanton Sarajevo u oblasti zajedničke komunalne potrošnje,

- Da su neutemeljeni navodi gospodarskog subjekta „RAD“ o nepostojanju zabranjene radnje, odnosno da zakonito utvrđuje cijene usluge, upravo proizilaze iz istog zakona u kojem uspostavlja obvezu Podnositelja zahtjeva na plaćanje usluge,
- Da činjenično stanje dokaznog postupka bez sumnje ukazuje na postojanje radnje zlouporabe vladajućeg položaja KJKP „RAD“ koja se ogleda u samovoljnom utvrđivanju uvjeta (cijene) ugovornog odnosa sa korisnikom usluga, bez pravnog osnova, koji takvim položajem i ponašanjem prisiljava korisnika usluga da stupi u ugovorni odnos čiji predmet nema srazmjera između utvrđene visine cijene usluge i izvršene usluge odvoza kućnog otpada iz poslovnih prostorija korisnika usluga, a koja ponašanja imaju krajnju posljedicu narušavanja slobodne konkurencije na tržištu prometa roba i usluga Bosne i Hercegovine, između poslovnih subjekata, korisnika usluga odvoza otpada iz poslovnih prostorija na području Kantona Sarajevo, u odnosu na poslovne subjekte kao korisnike usluga odvoza otpada iz poslovnih prostorija na području drugih federalnih jedinica, odnosno cjelokupnom teritoriju Bosne i Hercegovine, Podnositelj zahtjeva predlaže Konkurencijskom vijeću donošenje rješenja iz članka 45. stavak (1) točka c) Zakona o konkurenciji.

Konkurencijsko vijeće je naprijed navedeni podnesak Podnositelja zahtjeva dostavilo Protivnoj strani dana 26.01.2022. godine aktom broj: UP – 03-26-2-019-35/21 od 24.01.2022. godine

Protivna strana u podnesku od 20.0.2022. godine, zaprimljen pod brojem UP – 03-26-2-019-34/21, dostavlja dokumentaciju i podatke koji su zatražene na usmenoj raspravi, te pored onoga što je ranije rečeno, između ostalog navodi i slijedeće:

- Da je do promjene u obračunu cijene za gospodarski subjekt „Penny“ došlo nakon proširenja postojećih objekata i otvaranja novih objekata, a sve sukladno sa specifikacijom objekta koje je dostavio korisnik „Penny“,
- Da je KJKP „RAD“ osnovao Kanton Sarajevo radi vršenja odnosno pružanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada i isti tu uslugu pruža svim fizičkim i pravnim osobama na području Kantona Sarajevo, u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 31/04 i 21/05) i Zakonom o komunalnoj čistoći („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj 11/97),
- Da s obzirom na činjenicu da „Penny“ obavlja djelatnost za koju je kao gospodarsko društvo registriran sukladno sa kvalifikacijom djelatnosti sav kućni otpad koji nastaje u njegovom poslovnim prostorijama, KJKP „RAD“ kao jedino poduzeće za prikupljanje, odvoz i deponovanje otpada kontinuirano odvozi, jer se ne radi o otpadu koji nastaje u procesu rada nego se isti tretira sukladno sa Zakonom o komunalnoj čistoći kao kućni otpad koji nastaje korištenjem i boravkom u poslovnim prostorijama „Penny“,
- Da je člankom 57. stavak (2) Zakona o komunalnoj čistoći propisano da da usluge prikupljanja, odvoženja i deponovanja otpada iz poslovnih zgrada i prostorija plaćaju po utvrđenoj cijeni, korisnici tih zgrada i prostorija,
- Da visinu cijene ovo Poduzeće utvrđuje na temelju članka 57. Zakona o komunalnoj čistoći po kojem Zakonu osnovica za utvrđivanje visine cijene je m² korisne površine diferencirane cijene zavisno od vrste djelatnosti koja se obavlja u poslovnoj prostoriji,
- Da je „Penny“ uključen u korisnike odvoza, sakupljanje i deponovanje otpada sukladno sa člankom 59. Zakona o komunalnoj čistoći Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 15/16, 43/16, 19/17 i 20/18) i to po osnovu Zapisnika o utvrđivanju obveznika naknade za odvoz komunalnog otpada gdje, između ostalog, navedena površina i namjena svih poslovnih prostora, a što je osnovica za utvrđivanje visine naknade za odvoz otpada,
- Da „RAD“ zakonito vrši obračun cijena na osnovu Zapisnika, a sukladno sa Cjenovnikom utvrđenim Zaključkom Izvršnog odbora Grada Sarajevo broj: 02-012-88/95 od 20.12.1995. godine,

- Da kako cijene usluga nisu mijenjane od 1995. godine, to nije bilo svrsishodno da se na već usvojene cijene usluga ponovo daje Suglasnost Vlade Kantona, u smislu članka 57. stavak (6) Zakona o komunalnoj čistoći,
- Da poslovni odnos između Protivne strane i Podnositelja zahtjeva traje dugi niz godina i za vrijeme trajanja poslovnog odnosa „RAD“ je uredno vršio usluge prikupljanja odvoza i deponovanja otpada, kao i usluge održavanja čistoće, a „Penny“ je redovito izmirivao izvršene usluge ne dovodeći u pitanje zakonitost, visinu i način obračunavanja cijene usluga,
- Da je problem u poslovnom odnosu nastao kada je „Penny“ počeo sa proširenjem površina postojećih poslovnih objekata i otvaranjem novih poslovnih objekata o čemu nije obavijestio „RAD“ niti je komunalnim redarima dozvolio pristup u posjed kako bi na licu mjesta utvrdili stvarne površine objekata, te sukladno sa utvrđenim površinama formirali cijene usluga.

Odgovor Protivne strane nije dostavljen Podnositelju zahtjeva jer isti sadrži poslovnu tajnu (podnesak zaprimljen dana 10.02.2022. godine pod brojem UP -03-26-2-019-37/21).0

U cilju prikupljanja relevantnih podataka koji su neophodni za donošenje konačnog akta, Konkurencijsko vijeće je aktom broj: UP – 03-26-2-019-32/21 od 20.01.2022. godine od gospodarskog subjekta „RAD“ zatražilo dodatne informacije u svezi sa usvajanjem cjenovnika usluga odvoženja otpada, da li ima suglasnost Vlade Kantona Sarajevo na cjenovnik, te je zatraženo da dostavi ugovore / zapisnike u sustavu odvoženja otpada koje ima zaključene sa Vladom Kantona Sarajevo zajedno sa fakturama za 2021. godinu.

Protivna strane je odgovorila podneskom zaprimljenim dana 02.02.2022. godine pod brojem UP – 03-26-2-019-36/21, kako slijedi:

- Da je Cjenovnik utvrđen Zaključkom izvršnog odbora Grada Sarajevo broj: 02-012-88/95 dana 20.12.1995. godine,
- Da je navedeni Zaključak donesen kada je na pravnoj snazi bila Odluka o održavanju čistoće i uklanjanju snijega koja je bila objavljena u Službenim novinama Grada Sarajevo broj 26/87,
- Da je Zakon o komunalnoj čistoći na teritoriju Kantona Sarajevo donesen tek 20.06.1997. godine, kada je prvi put predviđeno da na Cjenovnik daje suglasnost Vlada Kantona Sarajevo,
- Da je jedina izmjena u cijenama odnosno smanjenje cijene usluge u odnosu na Cjenovnik od 20.12.1995. godine odnosila na kategoriju rijetki zanati – Udruženje građana „Tradicionalni zanatski esnafi“ u iznos od 0,10 po m² i to na osnovu Odluke Upravnog odbora JKP „RAD“ Sarajevo broj 5041/02 od 23.07.2002. godine na koju je Vlada Kantona Sarajevo dala suglasnost Odlukom broj: 02-05-20784-6/02 od 31.10.2002. godine,
- Da sukladno sa navedenim, a uzimajući u obzir činjenicu da je „RAD“ Sarajevo osnovao Kanton Sarajevo radi pružanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada svim fizičkim i pravnim osobama na području Kantona Sarajevo, jasno je da je djelatnost ovog poduzeća od javnog interesa i da je „RAD“ jedino kantonalno komunalno poduzeće koje u interesu građana i gospodarskih subjekata na području Kantona Sarajevo nije povećalo cijene usluga posljednjih 27 godina.

5. Mjerodavno tržište

Sukladno s člankom 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta mjerodavno tržište se određuje kao tržište određenih usluga koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekata na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište usluga obuhvata sve usluge koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu posebno njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvata cjelokupnu ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojem gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavne usluge pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Sukladno sa člankom 2. Zakona o komunalnoj čistoći, pojam komunalne čistoće obuhvata djelatnost prikupljanja, odvoženja i deponovanja komunalnih otpadaka, a člankom 3. istog zakona je utvrđeno da poslove komunalne čistoće vrše komunalna poduzeća registrirana za obavljanje te djelatnosti.

Otpacima u smislu Zakona o komunalnoj čistoći se smatra kućni otpad i otpad koji nastaje u procesu rada.

KJKP „RAD“ je jedini ovlašten da pruža uslugu prikupljanja odvoza i deponovanje kućnog otpada svim fizičkim i pravnim osobama na području Kantona Sarajevo.

Za uslugu prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada koji je nastao u procesu rada gospodarski subjekti na području Kantona Sarajevo ne moraju angažovati „RAD“ nego mogu da zaključe ugovor i sa nekim drugim gospodarskim subjektom koji je registrovan za pružanje navedene usluge.

U svezi sa navedenim mjerodavno tržište usluga predmetnog postupka je pružanja usluge prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada.

Mjerodavno zemljopisno tržište predmetnog postupka je Kanton Sarajevo, jer je gospodarski subjekt „RAD“ osnovan od strane Kantona Sarajevo za vršenje naprijed navedene usluge na teritoriju Kantona.

Slijedom navedenog, mjerodavno tržište predmetnog postupka je pružanje usluge prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada u Kantonu Sarajevo.

6. Vladajući položaj

Članak 9. stavak (2) Zakona, propisuje da se pretpostavlja, da jedan gospodarski subjekt ima vladajući položaj na tržištu roba i /ili usluga, ako na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine ima tržišni udjel veći od 40,0%, a stav (3) istog člana, propisuje da se pretpostavlja da dva ili tri gospodarska subjekta imaju vladajući položaj, ukoliko je njihov zajednički tržišni udjel veći od 60,0%.

Članak 2. Odluke o definiranju kategorije vladajućeg položaja dalje razrađuje pojam vladajućeg položaja, te određuje da gospodarski subjekt na mjerodavnom tržištu proizvoda ili usluga ima vladajući položaj, kada se zbog svoje tržišne snage može ponašati i djelovati u značajnoj mjeri neovisno od stvarnih ili mogućih konkurenata, kupaca, potrošača ili dobavljača, i na taj način ograničava ili sprječava učinkovitu konkurenciju.

Europska komisija u svom aktu „Uputa o provedbenim prioritetima Komisije u primjeni članka 82. Ugovora o EZ-u na postupanje gospodarskih društava u vladajućem položaju“ koja za posljednicu mogu imati zlouporabu u smislu isključivanja konkurenata sa tržišta, cijeni da u svakom konkretnom slučaju treba sagledati uvjete ulaska na tržište i mogućnost širenja na tržištu.

Gospodarski subjekt „RAD“ Sarajevo kao strana protiv koje se vodi postupak, je osnovan od strane Kantona Sarajevo radi pružanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog otpada svim fizičkim i pravnim osobama na području Kantona Sarajevo i nema konkurenciju na mjerodavnom tržištu.

Sukladno sa naprijed navedenim, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je gospodarski subjekt „RAD“ jedini gospodarski subjekt koji pruža uslugu prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog otpada u Kantonu Sarajevo i kao takav sukladno sa člankom 9. Zakona ima vladajući položaj i tržišni udjel od 100% na mjerodavnom tržištu.

7. Utvrđeno činjenično stanje

Konkurencijsko vijeće je u postupku zlouporabe vladajućeg položaja iz članka 10. Zakona, na neosporan način utvrdilo slijedeće činjenice:

Zakon o komunalnim djelatnostima Kantona Sarajevo određuju se komunalne djelatnosti, načela, način obavljanja i financiranja, te druga pitanja od značaja za uspješno obavljanje komunalnih djelatnosti na području Kantona Sarajevo.

Komunalne djelatnosti se sukladno sa člankom 2. st. (2) i (3) ovog Zakona dijele na:

- a) Komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje (proizvodi i usluge koje se mogu izmjeriti i naplatiti od svakog korisnika usluga) i
- b) Komunalne djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje (komunalni proizvodi i usluga koju nije moguće izmjeriti i naplatiti od svakog korisnika usluga).

Sukladno sa člankom 3. stavak (1) točke f) i g) Zakona o komunalnim djelatnostima, komunalne djelatnosti individualne komunalne potrošnje u smislu ovog zakona su između ostalog prikupljanje i odvoz komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora na deponiju i odlaganje komunalnog otpada.

Pod prikupljanjem i odvoženjem komunalnog otpada iz stambenih i poslovnih zgrada i poslovnih prostora na deponiju podrazumijeva se prikupljanje, na za to određenim mjestima komunalnog otpada i njegovo odvoženje na uređena odlagališta.

Pod odlaganjem komunalnog otpada podrazumijeva se obrađivanje i trajno odlaganje komunalnog otpada na deponiju, otvaranje, saniranje i zatvaranje deponije po posebnim propisima.

Sukladno sa člankom 14. stavak (1) Zakona o komunalnim djelatnostima davatelji komunalnih usluga dužni su pružati usluge koje odgovaraju kvalitetom i standardom visini cijene koju korisnici usluge plaćanju za njihovo vršenje.

Sukladno sa člankom 15. istog Zakona, korisnik komunalne usluge dužan je platiti cijenu za njeno vršenje sukladno sa člankom 14. ovog Zakona i dužan je da plati utvrđenu cijenu za pruženu komunalnu uslugu.

Sukladno sa člankom 17. Zakona o komunalnim djelatnostima prava i obveze između davatelja i korisnika komunalnih usluga regulirat će se ugovorom sukladno sa ovim zakonom i podzakonskim aktima kojima će se bliže regulirati obavljanje pojedinih komunalnih djelatnosti.

Nadalje, oblast komunalne čistoće u Kantonu Sarajevo pravno je uređena Zakonom o komunalnoj čistoći.

Sukladno sa člankom 2. Zakona o komunalnoj čistoći, pod pojmom komunalne čistoće smatra se između ostalog prikupljanje, odvoženja i deponovanja komunalnih otpadaka.

Otpacima u smislu Zakona o komunalnoj čistoći se smatra kućni otpad i otpad koji nastaje u procesu rada.

Pod kućnim otpadom podrazumijeva se:

- otpad koji nastaje kao posljedica dnevnog življenja u stanovima (otpaci hrane, prašina, krpe, sitna ambalaža, pepeo, čađ i slično), kao i drugi otpaci koji se stvaraju u dvorištima, u zajedničkim prostorijama stambenih zgrada (hodnici, stubišta), garažama i šupama,
- kućni otpad koji nastaje u poslovnim zgradama i prostorijama, a nije proizvod redovne djelatnosti koja se obavlja u tim zgradama i prostorijama.

Pod otpadom koji nastaje u procesu rada podrazumijeva se otpad koji se stvara obavljanjem redovne djelatnosti u preduzećima, uslužnim djelatnostima i slično (članak 5. stavak (4) Zakona o komunalnoj čistoći).

Obveznici plaćanja usluge prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada koji nastaje u poslovnim zgradama i prostorijama, a koji nije proizvod redovne djelatnosti koja se obavlja u tim zgradama i prostorijama, su korisnici tih zgrada i prostorija (članak 57. stavak (2) Zakona o komunalnoj čistoći)

Sukladno sa naprijed navedenim, prema zakonskom određenju korisnici poslovnih zgrada i prostorija obveznici su plaćanja usluge prikupljanja, odvoženja i deponovanja kućnog otpada koji nije nastao u redovnoj djelatnosti koje se obavljaju u tim zgradama i prostorijama.

Osnov za utvrđivanje cijene usluge komunalne čistoće je kvadratni metar korisne izgrađene površine (članak 57. stavak (4) Zakona o komunalnoj čistoći), a cijena usluge komunalne čistoće odvoženja otpada koji nastaje u procesu rada određuje se posebnim ugovorom (članak 57. stavak (8) istog Zakona).

Sukladno sa člankom 57. stavak (5) Zakona o komunalnoj čistoći, za usluge odvoženja otpada iz poslovnih prostorija iz stavka (2) istog člana primjenjuju se diferencirane cijene ovisno od vrste djelatnosti koje se obavljaju u poslovnim zgradama i prostorijama.

Sukladno sa stavkom (6) istog članka Zakona o komunalnoj čistoći propisano je da diferencirane cijene određuju komunalna poduzeća uz suglasnost Vlade Kantona.

Sukladno sa člankom 3. istog Zakona utvrđeno je da poslove komunalne čistoće vrše komunalna poduzeća registrirana za obavljanje ove djelatnosti tj. djelatnost prikupljanja, odvoza i deponovanja otpada na području Kantona Sarajevo, obavlja gospodarski subjekt „RAD“.

Podnositelj zahtjeva je gospodarski subjekt čija je registrirana djelatnost uvoz – izvoz, trgovina na veliko i malo robe široke potrošnje i na području Kantona Sarajevo koristi (..)**.

Gospodarski subjekt „RAD“ ima zakonom uspostavljen vladajući položaj na području Kantona Sarajevo, koji obuhvata područje općina Centar, Stari Grad, Novi Grad, Novo Sarajevo, Ilidža, Trnovo, Vogošća i Ilijaš, koji navedeno ne osporava u svojim izjavama koje je dao u postupku.

Gospodarski subjekt „RAD“ određuje cijene svojih usluga na osnovu Cjenovnika usluga prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog smeća na koji je dana suglasnost Izvršnog odbora Grada Sarajeva Zaključkom broj: 02-012-88/95 od 20.12.1995. godine.

S tim u svezi gospodarski subjekt „RAD“ cijenu utvrđuje donošenjem novog Cjenovnika za svaku kalendarsku godinu koju donosi direktor društva na temelju naprijed navedenog Zaključka, a na koji se ne traži suglasnost Vlade Kantona.

Gospodarski subjekt „RAD“ obračun cijene za prikupljanje, odvoz i deponovanje kućnog otpada vrši na temelju Zapisnika o utvrđivanju obveznika naknade za odvoz smeća, a ne zaključuje pojedinačne ugovore niti sa stanovništvom niti sa gospodarskim subjektima u Kantonu Sarajevo.

Kao opravdanje za nedonošenje novog cjenovnika, gospodarski subjekt „RAD“ navodi da se cijene nisu mijenjale od 1995. godine do danas, te donošenje istog prema njihovom mišljenju nije bilo ni potrebno ni svrsishodno.

„RAD“ potvrđuje da je točno da je Zakonom o komunalnoj čistoći Kantona Sarajevo u članku 55. propisano da se *sredstva za obavljanje komunalne čistoće za usluge koje spadaju u individualnu komunalnu potrošnju obezbjeđuje iz cijene komunalnih usluga koju plaćaju korisnici, a utvrđuju je komunalna poduzeća uz suglasnost Vlade Kantona*, ali da je ovaj Zakona na koji se Podnositelj zahtjeva poziva usvojen tek 2016. godine, a suglasnost na Cjenovnik usluga prikupljanja, odvoz i deponovanje kućnog smeća je izdana u vrijeme kada „Kanton Sarajevo“ nije postojao, već je takvu suglasnost izdao tadašnji Izvršni odbor Grada Sarajeva.

Cijena usluge sukladno sa člankom 57. st. 5. i 6. Zakona o komunalnoj čistoći bi trebala da bude diferencirana cijena, zavisno od vrste djelatnosti koja se vrši u prostorijama gospodarskog subjekta.

Klasifikacija djelatnosti BiH 2010 („Službeni glasnik BiH“, broj 59/10) je u primjeni od 01.01.2011. godine.

Uvidom u Cjenovnik gospodarskog subjekta „RAD“ broj: 05-01-07-260/2020 od 01.01.2020. godine, utvrđeno je da je isto usvojen na temelju Zaključka Izvršnog odbora Grada Sarajevo broj: 02-012-88/95 od 20.12.1995. godine i istim su utvrđene cijene za redovit odvoz kućnog otpada u privredi i za redovit odvoz kućnog otpada za stanovništvo.

„I – A Redovit odvoz – gospodarstvo

- *poslovni prostori ugostiteljske i trgovinske djelatnosti (mesnice, prehrana i sl.) – 1,50 KM/m²,*
- *ostali poslovni prostori zanatskih i uslužnih djelatnosti (časovničarske, frizerske, krojačke i obućarske radnje, butici i sl.) – 0,90 KM/ KM/m²,*
- *administrativni poslovni prostori – 0,20 KM/ KM/m²,*
- *kiosci – mjesečni paušal – 15,00 KM KM,*
- *ljetne bašte mjesečni paušal -20,00 KM².“*

Uvidom u račun broj (..)** od (..)**godine, utvrđeno je da je „RAD“ za mjesec (..)** za izvršenje usluga odvoza kućnog otpada iz (..)** poslovnih objekata Podnosioca zahtjeva obračunao novčanu vrijednost u ukupnom iznosu od (..)** KM.

Utvrđeno je da „RAD“ uslugu odvoženja otpada koji ne nastaje u procesu redovne djelatnosti Podnosioca zahtjeva tj. uslugu odvoženja otpada koji se sastoji od ostataka hrane, prašine i čađi na (..)** m² poslovnih prostorija Podnosiocem zahtjeva, obračunava u mjesečnom iznosu od po (..)** KM i to za magacine izložbene salone, kancelarije, korisne prostore utvrđena je cijena od u po (..)**KM m² (u Cjenovniku - administrativni poslovni prostori), za prodavnice prehrane cijena u iznosu od (..)** KM/m² (u Cjenovniku – poslovni prostori ugostiteljske i trgovinske djelatnosti (mesnice, prehrana i sl.) i prodajni prostor gospodarskog subjekta

„Penny“ cijena u iznosu od (..) **KM/ m² (u Cjenovniku – ostali poslovni prostori zanatskih i uslužnih djelatnosti (časovničarske, frizerske, krojačke i obučarske radnje, butici i sl.)).

Ove cijene nisu kako je to utvrđeno Zakonom diferencirane i utvrđene ovisno od vrste djelatnosti koja se vrši u prostorijama, te utvrđene Cjenovnikom komunalnog poduzeća „RAD“ uz suglasnost Vlade Kantona Sarajevo, nego „RAD“ samovoljno razvrstava sve djelatnosti prema slobodnoj procjeni u šest Cjenovnikom predviđenih kategorija.

Ako se vrijednost usluge u mjesečnom iznosu od (..) ** KM dovede u vezu sa vrijednosti iste usluge koje komunalna poduzeća vrše na području Općine Živinice, Općine Kladanj, Bihać, Banja Luka, to će se tako prema pravnom okviru kojim je regulirana cijena usluge u tim jedinicama lokalne samouprave poslovni subjekt u Živinicama koji se bavi istom poslovnom djelatnošću za uslugu odvoženja istog otpada komunalnom poduzeću platiti paušalni iznos od 21-54 KM, u općini Bihać gospodarski subjekt će platiti ovisno od količine izvršene usluge odnosno po odvozu litra otpada, a u općini Banja Luka, gospodarski subjekt će platiti odvoz otpada po cijeni koja varira od površine koja zavisi od površine poslovnog prostora (tako trgovina u površini od 600 i više plaća cijenu od 0,16 KM/m²).

Utvrđeno je da šest godina od momenta zakonom uspostavljene obveze utvrđivanja cijene usluge, „RAD“ nije utvrdio niti predložio diferencirane cijene usluge odvoza otpada koje bi u skladu sa Zakonom o komunalnim djelatnostima trebao biti predmet ugovornog odnosa, prema vrsti djelatnosti koje se obavljaju u poslovnim prostorijama, a koje bi bile predmet davanja suglasnosti Vlada Kantona Sarajevo.

8. Ocjena dokaza

Nakon sagledavanja mjerodavnih činjenica i dokaza utvrđenih tijekom postupka, činjenica iznijetih na usmenoj raspravi, podataka i dostavljene dokumentacije nadležnih institucija, pojedinačno i zajedno, te na temelju izvedenih dokaza, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo sljedeće:

Članak 10. stavak (1) Zakona propisuje da je zabranjena svaka zlouporeba vladajućeg položaja jednog ili više gospodarskih subjekata na mjerodavnom tržištu.

Sukladno sa člankom 10. stavak (2) točke b) i d) Zakona zlouporeba vladajućeg položaja se odnosi na b) ograničavanje proizvodnje, tržišta ili tehničkog razvoja na štetu potrošača i d) zaključivanje sporazuma kojima se uvjetuje druga strana da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog sporazuma.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da je gospodarski subjekt „RAD“ Sarajevo kao strana protiv koje se vodi postupak, osnovan od strane Kantona Sarajevo radi pružanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog otpada svim fizičkim i pravnim osobama na području Kantona Sarajevo i nema konkurenciju na mjerodavnom tržištu, jer je jedini gospodarski subjekt koji pruža navedenu uslugu u Kantonu Sarajevo i kao takav sukladno sa člankom 9. Zakona ima vladajući položaj i tržišni udjel od 100% na mjerodavnom tržištu.

Utvrđeno je da gospodarski subjekt „RAD“ primjenjuje Cjenovnik koji je zasnovan na Zaključku Izvršnog odbora Grada Sarajevo iz 1995. godine.

Cijene iz Cjenovnika koje nisu promijenjene od 1995. godine do današnjeg dana, nisu definirane sukladno sa obvezom sukladno članku 57. stavak (5) i (6) Zakona o komunalnoj čistoći, jer gospodarski subjekt „RAD“ nikada nije usvojio diferencirane cijene ovisno od vrste djelatnosti koje se obavljaju u zgradama i prostorijama gospodarskih subjekata koji su

obveznici plaćanja usluge prikupljanja, odvoza i deponovanja kućnog otpada, te samim tim nije ni tražio suglasnost Vlade Kantona Sarajevo.

Kao opravdanje za navedeno postupanje gospodarski subjekt „RAD“ navodi da cijene nisu povećane 27 godina, te nije ni bilo potrebe da se donosi novi cjenovnik.

Za djelatnosti koje nisu predviđene Cjenovnikom i kao takve svrstane pod kategoriju „i slično“ gospodarski subjekt „RAD“ po svojoj slobodnoj ocjeni odlučuje u koju grupu pojedinačni poslovni prostor pripada.

S tim u svezi gospodarski subjekt „RAD“ prodajni prostor tehnike Podnositelja zahtjeva za koji nije taksativno predviđena cijena raspoređuje u kategoriju: ostali poslovni prostori zanatskih i uslužnih djelatnosti (časovničarske, frizerske, krojačke i obučarske radnje, butici i sl.).

Uvidom u cjenovnike istih usluga u drugim gradovima u Bosni i Hercegovini (npr. u Banja Luci, Živinicama, Bihaću i dr.) utvrđeno da su cijene koje „RAD“ obračunava od 1995. godine za iste usluge, više nego cijene u drugim gradovima u Bosni i Hercegovini.

Primjera radi u Banja Luci je Cjenovnik usluga za pravne osobe gospodarskog subjekta „Čistoća“ a.d. Banja Luka propisuje cijenu po m² koja se za trgovine kreće od 0,16 do 0,55 KM/m² zavisno od kvadrature, te je manja što je kvadratura trgovine veća, a gospodarski subjekt „RAD“ od 1995. godine za trgovine naplaćuje iznos od 1,50 KM/m² bez obzira na kvadraturu i ne pokušava donijeti i smatra da i ne treba donijeti novi usklađeni Cjenovnik sukladno sa zakonom.

Cijene prema važećem Cjenovniku Protivne strane su definirane na samo šest kategorija djelatnosti bez obzira što je usvojena Kategorizacija djelatnosti na nivou Bosne i Hercegovine 2010. godine, a u gospodarskom subjektu „Čistoća“ Banja Luka Cjenovnik za gospodarstvo je podijeljen na 64 različite stavke / diferencirane djelatnosti.

Konkurencijsko vijeće smatra da se osnovano postavlja pitanje da li količina izvršene usluge odvoza otpada koji ne nastaje u procesu redovne djelatnosti korisnika usluge i to za otpada koji se sastoji od ostataka hrane, prašine, čađi kako Zakon o komunalnoj čistoći definira kućni otpad iz poslovnih prostorija i zgrada Podnositelja zahtjeva, odgovara vrijednosti usluge u ukupnom iznosu od (..)** KM, posebno imajući u vidu činjenicu da je gospodarski subjekt „Penny“ za svoje poslovne objekte obveznik plaćanja usluge odvoženja otpadaka koji nastaje u procesu rada tj. otpada koji se stvara obavljanjem redovne djelatnosti.

Visina cijene za usluge odvoženja otpada nastalog u procesu rada, određuje se posebnim ugovorom i za istu se može ali ne mora angažirati gospodarski subjekt „RAD“, te tako za odvoz otpada koji je nastao u procesu rada gospodarski subjekt „Penny“ ima zaključen između ostalog Ugovor o prijenosu obveza u vezi sa upravljanjem ambalažom i ambalažnim otpadom sa gospodarskim subjektom „EKOPAK“ d.o.o. Sarajevo i Ugovor o pristupanju zajedničkom sistemu operatera upravljanja sa električnom i elektronskom opremom sa gospodarskim subjektom „ZEOS – eko sistem“ d.o.o. Sarajevo.

Što se tiče prigovora Podnositelja zahtjeva koji se odnosi na naplaćivanje usluge odvoženja otpada po metru kvadratnom, a ne po urađenom poslu, isti ne stoji jer je gospodarski subjekt „RAD“ u obvezi da cijene utvrdi po metru kvadratnom sukladno sa člankom 57. stavak (4) Zakona o komunalnoj čistoći.

Podnositelj zahtjeva, kao strana na kojoj je teret dokazivanja sukladno člankom 36. Zakona, nije dokazala da je gospodarski subjekt „RAD“ svojim djelovanjem na bilo koji način ograničio

proizvodnju, tržište ili tehnički razvitka na štetu potrošača u smislu članka 10. stavak (2) točka b) Zakona.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 3. izreke.

S druge strane, Konkurencijsko vijeće je na temelju naprijed navedenog utvrdilo da je gospodarski subjekt „RAD“ odbijanjem da usvoji novi Cjenovnik uz suglasnost Vlade Kantona Sarajevo koji bi sadržavao diferencirane cijene ovisno od vrste djelatnosti koja se obavlja u zgradama i prostorijama, što je i bio obavezan sukladno sa člankom 57. st. (5) i (6) Zakona o komunalnoj čistoći, uslovio gospodarski subjekt „Penny“ da prihvati dodatne obveze koje po svojoj prirodi ili prema trgovačkom običaju nemaju veze sa predmetom takvog sporazuma, jer je istom nametao da plaća cijenu koja je predviđena za grupu zanatskih i uslužnih djelatnosti u koju spadaju časovničarske, frizerske, obučarske radnje i butici, a djelatnost za koju je registriran Podnositelj zahtjeva nije ni predvidio u važećem Cjenovniku iz 1995. godine.

Na taj način je zlorabio svoj vladajući položaj u smislu članka 10. stavak (2) točka d) Zakona.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 2. izreke.

Konkurencijsko vijeće je u cilju otklanjanja negativnih posljedica zlorabice vladajućeg položaja Protivne strane, istoj naložilo da usvoji novi Cjenovnik usluga prikupljanja, odvođenja i deponovanja kućnog otpada iz poslovnih zgrada i prostorija sukladno sa člankom 57. st. (5) i (6) Zakona o komunalnoj čistoći, i da isti dostavi Vladi Kantona Sarajevo na suglasnost u smislu članka 57. stavak (6) istog Zakona, te da Cjenovnik dostavi na uvid Konkurencijskom vijeću Bosne i Hercegovine, u roku od 60 dana od dana dostavljanja ovog Rješenja.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 3. izreke.

9. Novčana kazna

U smislu članka 48. stavak (1) točka b) Zakona, novčanom kaznom u iznosu najviše do 10,0% vrijednosti ukupnog godišnjeg prihoda gospodarskog subjekta, iz godine koja je prethodila godini u kojoj je nastupila povreda zakona, kaznit će se gospodarski subjekt, ako zlorabiti vladajući položaj na način propisan odredbama članka 10. ovog Zakona.

Konkurencijsko vijeće je na temelju financijskog izvješća Protivne strane iz 2015 .godine utvrdila da je gospodarski subjekt „RAD“ u 2015. godini ostvario ukupni prihod u iznosu od ukupni prihod od 38.361.927,00 KM.

Polazeći od nesporno utvrđene činjenice da je Protivna strana zlorabila vladajući položaj u smislu članka 10. stavak (1) točke d) Zakona, Konkurencijsko vijeće je gospodarskom subjektu „RAD“ izreklo novčanu kaznu u iznosu od 50.000,00 (pedesettisuća) KM, što predstavlja 0,13% od ukupnog prihoda gospodarskog subjekta „RAD“ u 2015. godini.

Konkurencijsko vijeće je prilikom određivanja visine novčane kazne uzelo u obzir namjeru te duljinu trajanja povrede Zakona, kao i posljedice koje je ista imala na tržišnu konkurenciju, u smislu članka 52. Zakona.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 4. izreke.

10. Troškovi postupka

Člankom 105. stavak (1) Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a člankom 105. stavak (2) istog Zakona je propisano da kada u postupku sudjeluju dvije ili više strana sa suprotnim interesima, strana koja je izazvala postupak, a na čiju je štetu postupak okončan, dužna je protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su nastali u postupku.

Prema odredbi članka 105. stavak (3) Zakona o upravnom postupku troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju se samo u slučajevima kad je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

Podnositelj zahtjeva je troškovnik dostavio podneskom zaprimljenim dana 20.01.2022. godine pod brojem UP – 03-26-2-019-33/21, u kojem su navedeni troškovi u iznosu od 8.767,81 KM.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da predmetni troškovnik nije sačinjen sukladno sa stvarnim troškovima postupka, niti je sukladan sa propisom koji regulira visinu odvjetničkih troškova zastupanja, jer odvjetnički troškovi zastupanja Podnositelja zahtjeva nisu utvrđeni sukladno sa člankom 18. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine FBiH“, br. 22/04 i 24/04) koji propisuje visinu odvjetničkih troškova u upravnom postupku.

Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da Podnositelj zahtjeva ima pravo na troškove za administrativnu pristojbu na Zahtjev u iznosu od 1.000,00 KM, sukladno sa navedenim člankom 18. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Federacije Bosne i Hercegovine ima pravo na naknadu troškova za pripremu Zahtjeva za pokretanje postupka u iznosu od 240,00 KM sa PDV-om, troškove Odgovora na izjašnjenje gospodarskog subjekta „RAD“ u iznosu od 240,00 KM sa PDV-om, troškova zastupanja na dvije usmenoj raspravi u iznosu od po 240,00 KM tj. ukupno 480,00 KM sa PDV-om, , što je ukupno iznos od 1.960,00 KM.

Protivna strana do dana donošenja ovog rješenja nije dostavila troškovnik.

Sukladno sa člankom 108. Zakona o upravnom postupku je utvrđeno da će organ koji donosi rješenje, u rješenju kojim se postupak završava, odrediti ko snosi troškove postupka, njihov iznos i kome se i u kom roku imaju isplatiti.

Imajući u vidu sve navedeno, kao i činjenicu da je postupak okončan na štetu gospodarskog subjekta „RAD“, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 5. izreke ovog Rješenja.

11. Administrativna pristojba

Podnositelj zahtjeva je na ovo Rješenje, sukladno sa odredbom članka 2. stavak (1) tarifni broj 107. točka f) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi sa procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem („Službeni glasnik BiH“, br. 30/06, 18/11 i 75/18) dužan platiti administrativnu pristojbu u iznosu od 1.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, Konkurencijsko vijeće je odlučilo kao u točki 6. izreke.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovog Rješenja nije dozvoljen priziv.

Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka odnosno objavljivanja ovog Rješenja.

Predsjednik

dr. sc. Amir Karalić